

szolgáltatva a külföldről egyre drágábban érkező gáznak, az ukrán–orosz vitáknak, gázcsap-elzárásoknak, a hatalmas pénzekért építendő új gázvezetékekkel kapcsolatos ötleteknek, miközben az erdő fáit tüzeljük az erőműben. Ráadás-

ként a „megújuló energiákat” emlegetők felsorolásában még a geotermikus energia fogalma is hiányzik, vagy nagyon ritkán szerepel, pedig ebben is világviszonylatban kedvező adottságaink vannak.

Hozzászólás Nemesi László „Még egyszer Magyarmecskéről” című fenti cikkéhez

BODOKY TAMÁS

Hozzászólásomat szeretném azzal kezdeni, hogy teljes mértékben egyetértek Nemesi László fenti cikkének végszavaival, miszerint egyrészt nagy szüksége van országunknak a jó minőségű mecseki szénre, másrészt a magyarmecskei tellurikus vezetőképesség-anomália okát a karbonösszlet szénttartalmának grafitosodásában kell keresnünk. Ezt az utóbbit Ádám Antal már 1980-ban leírta [ÁDÁM 1980], rá hivatkoztunk a témát lezáró cikkünkben is [BODOKY et al. 2007]. Tekintve, hogy más magyarázattal eddig még senki sem tudott szolgálni, a kérdés nem az, hogy mi okozza a magyarmecskei tellurikus vezetőképesség-anomáliát, hanem az, hogy a nagyobb területen megtalálható karbonösszlet szénttartalmának miért pont itt és csak itt változott meg a vezetőképessége? A szén grafitosodásának fizikai feltételeit is figyelembe véve erre a kérdésre kívánt a „meteoritkráter”-hipotézis válaszolni. Egyébként ezt a hipotézist a geofizikai adatok elég meggyőzően alátámasztják. A magyarmecskei krátert a nemzetközi meteoritkráter-katalógusok a négyfokozatú skálán (fokai: bizonyítottan, valószínűen, lehetségesen és bizonyítottan nem meteorbecsapódás eredménye az adott kráter) a második fokozatba, tehát a valószínű meteoritkráterek közé sorolják (pl. <http://omzg.sccc.ru/impact/>

english/html). Bizonyítottá csak egy mélyfúrás magmintáinak ásványtani vizsgálatával válhatna, ami mélyfúrás hiányában jelenleg nem lehetséges.

Nemesi felhívja a figyelmet a bogátmindszenti fúrásban talált 20 m vastag, kis ellenállású metaantracitra. Ha a metaantracit önmagában megválaszolná a kérdést, akkor ez a fúrás miért esik kívül az anomália területén?

Nemesi tiltakozik a „sós vízzel átítatott törmelékes üledék” ellen. A magyarmecskei kráterhipotézist három cikkben publikáltuk, de egyikben sem beszélünk „sós vízzel átítatott törmelékes üledék”-ről [BODOKY et al. 2004; BODOKY et al. 2006; BODOKY et al. 2007]. Madarasi András kiszámította, hogy ilyen mérvű vezetőképesség-változás ettől a feltételezéstől nem várható [MADARASI 2004].

Végül Nemesi felveti még a fém meteor lehetőségét. Itt ismét Madarasi Andrásra hivatkoznék, aki kiszámította, hogy egy rendkívül vékony (mikronos nagyságrendű) fémréteg viszont okozhatná az anomáliát, így ez a lehetőség valóban nem zárható ki [MADARASI 2004]. A meteor típusát nem határoztuk meg, de végül is egy fém meteor éppen úgy beilleszthető a kráterhipotézisbe, mint egy kő meteor. Ám, meg kell jegyezni, hogy a fém meteorok nagyon ritkák.

HIVATKOZÁSOK

ÁDÁM A. 1980: The change of electrical structure between an orogenic and an ancient tectonic area. *J. Geomag. Geoelectr.* **32**, 1–46
BODOKY T., KUMMER I., KLOSKA K., FANCSIK T., HEGEDŰS E. 2004: A magyarmecskei vezetőképesség anomália: eltemetett meteorit kráter? *Magyar Geofizika* **45**, 96–101

BODOKY T., KIS M., KUMMER I., DON GY. 2006: The telluric conductivity anomaly at Magyarmecske: is it a buried impact crater? 40th ESLAB – First International Conference on Impact Cratering in the Solar System – Proceedigs CD, Noordwijks, The Netherlands
BODOKY T., DON GY., KIS M., KUMMER I., POSGAY K., SÖRÉS L. 2007: Is the Magyarmecske telluric conductivity anomaly a buried impact structure? *Central European Geology* **50**, 3, 199–223
MADARASI ANDRÁS 2004: szóbeli közlések